

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen bij GS : 20 januari 2025

Datum GS-besluit : 25 februari 2025

Vragen nr. 9

Vragen van de heer **E. Kanik van D66 Noord-Holland** over de **mogelijkheden van kleine windmolens in werelderfgoed De Beemster en elders in Noord-Holland**

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op **20 januari 2025** door het lid van Provinciale Staten, de heer **E. Kanik van D66 Noord-Holland**, de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingediend.

INLEIDING VRAGEN

Sinds 2020 zijn [kleine windmolens bij agrarische bedrijven](#) mogelijk in de provincie Noord-Holland. Voor de eigen energiebehoefte mogen er maximaal drie windmolens met een ashoogte van 15 meter bij een boerderij geplaatst worden. In artikel 6.62 van de [Omgevingsverordening NH2022](#) wordt een uitzondering gemaakt voor windturbines in het algemeen in het UNESCO-ensemble werelderfgoed Droogmakerij De Beemster (hierna "De Beemster").

Onze fractie krijgt signalen uit verschillende gemeenten dat er belemmeringen zijn bij het plaatsen van deze kleine windmolens, terwijl het draagvlak wel degelijk aanwezig is. Vaak ligt de belemmerende factor bij gemeenten die het niet toelaten in hun regelgeving, maar in een aantal gevallen ligt deze bij de provincie. In het bijzonder geldt dat voor De Beemster.

D66 is voorstander van behoud en versterking van De Beemster. Echter krijgen wij signalen dat bij bedrijven en woningen in het buitengebied in De Beemster een behoefte bestaat voor meer mogelijkheden voor verduurzaming en om de energietransitie uit te voeren. De huidige situatie is voor bijvoorbeeld boerenbedrijven te beperkend om te kunnen overstappen op een duurzame bedrijfsvoering.

Enerzijds begrijpt onze fractie de beperkende maatregelen om zo het erfgoed te beschermen. Anderzijds begrijpen wij ook de roep om meer mogelijkheden om te kunnen verduurzamen gezien de mogelijkheden in de Beemster nu beperkt zijn. We zijn daarom als fractie op zoek naar waar de ruimte wel ligt. Daarom hebben wij de volgende vragen aan het college van Gedeputeerde Staten, enerzijds over kleine windmolens in het algemeen en anderzijds over de situatie in de Beemster in het bijzonder, :

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Hebben alle gemeenten in Noord-Holland het plaatsen van zonnepanelen en kleine windmolens (erfturbines) voor het opwekken van energie op eigen terrein expliciet mogelijk gemaakt? Is het in lokaal beleid opgenomen? Zijn er gemeenten die dit afwijzen of waar projectaanvragen moeilijkheden ondervinden? Zo ja, welke?

Antwoord 1:

Zonder dit uitputtend te hebben onderzocht kan worden gesteld dat (vrijwel) geen enkele gemeente kleine windmolens of zogenaamde erfturbines in de gemeentelijke omgevingsplannen expliciet mogelijk maakt. Dat betekent dat altijd zal moeten worden afgeweken van het omgevingsplan met een omgevingsvergunning. Hierbij wordt getoetst aan landelijke wet- en regelgeving en de provinciale omgevingsverordening. Uiteraard wordt voor het wel of niet toestaan, ook getoetst aan het eigen beleid van de gemeente waarvoor de gemeentelijke omgevingsvisie, die iedere gemeente voor het gehele grondgebied moet hebben vastgesteld, het geëigende instrument is. Iedere gemeente bepaalt zelf de vorm en inhoud van de vast te stellen omgevingsvisie. Voor elke kleine windturbine zal vergunning moeten worden aangevraagd en onderzoek moet worden gedaan.

Vraag 2:

Kent het college [het onderzoek van Tauw](#) over kleine windturbines (KWT) in Zaanstreek/Waterland dat in 2023 in de gemeente Wormerland is besproken?

Is de daarin genoemde evaluatie van KWT door de provincie Noord-Holland al uitgevoerd (gepland najaar 2024)? Zo nee, waarom niet en wanneer kan PS die verwachten? Zo ja, kunnen we die ontvangen?

Antwoord 2:

Ja, het door u genoemde onderzoek van Tauw is bij ons bekend. De evaluatie van ons beleid inzake KWT is partieel uitgevoerd. Op dit moment wordt, in opdracht van 8 provincies - met de provincie Groningen als penvoerder, een onderzoek afgerond naar de relatie tussen de opstellocatie van erfmolens bij agrarische bedrijven en aanvaringsslachtoffers. Dit als onderdeel van de evaluatie van de in het beleid opgenomen richtlijnen voor ruimtelijke inpassing van dergelijke turbines. Zodra deze rapportage beschikbaar is zullen we u deze, samen met rapportage van het reeds uitgevoerde deel, doen toekomen.

Vraag 3:

Zijn er bij Gedeputeerde Staten in de laatste 4 jaar uitzonderingen gemaakt op de regels van de Omgevingsverordening NH2022 in het kader van maatwerk of op andere wijze voor nieuwe ruimtelijke en/of stedelijke ontwikkelingen in werelderfgoed Beemster? Zo ja hoe vaak en welk type ontwikkelingen? Zijn daar verzoeken bij voor het plaatsen van windmolens?

Antwoord 3:

Verzoeken of initiatieven voor nieuwe ruimtelijk en/of stedelijke ontwikkelingen in werelderfgoed Beemster kunnen bij verschillende loketten binnenkomen (gemeente, provincie, omgevingsdienst). Voor zover wij tot nu toe hebben kunnen nagaan zijn er de afgelopen 4 jaar geen beslissing voor uitzondering genomen op beschermingsregime werelderfgoed Beemster

uit de omgevingsverordening. Mocht dit wel aan de orde zijn dan komen wij hier nader op terug.

Vraag 4:

Is er al gestart met het maken van een “afwegingskader voor wind”¹ voor De Beemster (zoals ook bestaat voor de Stelling van Amsterdam en de Hollandse Waterlinie)? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer is afwegingskader klaar en kan het opgenomen worden in de omgevingsverordening?

Antwoord 4:

Op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) heeft de provincie de kernkwaliteiten vastgesteld en beschermt in de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022, bij de afgelopen actualisatie daarvan. De uitwerking van de kernkwaliteiten zijn opgenomen onder bijlage 8 Kernkwaliteiten erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde (UNESCO). Daarmee is in de Omgevingsverordening uitvoering gegeven aan de instructieregel van het Rijk en is opgenomen dat deze kernkwaliteiten niet mogen worden aangetast.

In de toelichting bij Artikel 6.61 Kernkwaliteiten Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden lid 4 van de omgevingsverordening staat dat gemeenten in hun omgevingsplan regels dienen op te nemen die ervoor zorgen dat de kernkwaliteiten van de werelderfgoederen in stand blijven of versterkt worden. Voor UNESCO-werelderfgoed Droogmakerij De Beemster is aangegeven dat opstellingen voor zonne-energie hier is toegestaan, mits ze de kernkwaliteiten niet aantasten. Het verbod op windturbines is in de omgevingsverordening opgenomen, omdat er door de gemeente nog geen Afwegingskader voor wind is uitgewerkt waaruit blijkt waar en onder welke voorwaarden ruimte geboden kan worden aan opwekking van wind- en zonneenergie, zonder de kernkwaliteiten van de werelderfgoederen aan te tasten.

Voor de Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, gezamenlijk Unesco werelderfgoed Hollandse Waterlinies, zijn wij met drie andere provincies de zogenaamde siteholder. Gezamenlijk is door de vier provincies al een Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies opgesteld, waarin wordt aangegeven waar en onder welke voorwaarden ruimte geboden kan worden aan opwekking van wind- en zonneenergie, zonder de kernkwaliteiten van de werelderfgoederen aan te tasten. Bij de vaststelling van de OV NH2022 is dit kader als Bijlage 8c toegevoegd aan de uitwerking van de kernkwaliteiten, omdat de provincie een van de vier siteholder is.

Voor de Droogmakerij de Beemster is de gemeente Purmerend de siteholder en daarmee verantwoordelijk voor het opstellen en vaststellen van een afwegingskader. Hoewel dit in samenspraak gebeurt met PNH en andere stakeholders is dit (onderdeel van) gemeentelijk beleid en geen provinciaal beleid.

De gemeente Purmerend is al enige tijd bezig met het opstellen van een afwegingskader. Bij dit proces zijn o.a. de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE), LTO en ook wij betrokken. De gemeente is op dit moment bezig met nadere uitwerking van het concept-afwegingskader, waarin de opmerkingen van alle betrokkenen uit eerdere sessies worden verwerkt.

Vraag 5:

Uit begrotingsvragen en raadsvragen aan het college van de gemeente Purmerend onlangs, begrepen wij dat de gemeente in gesprek is met de provincie Noord-Holland en de Rijksdienst

voor cultureel over een energievisie met een afwegingskader voor kleine windmolens, ook in De Beemster. De gemeente Purmerend hoopt in het eerste kwartaal van 2025 een voorstel bij de raad te leggen hierover. Is de provincie dan ook klaar om de omgevingsverordening aan te passen met verruimde mogelijkheden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5:

Als op basis van het afwegingskader zoals beschreven in antwoord op vraag 4 blijkt dat de kernkwaliteiten die door PS zijn vastgesteld niet worden aangetast zal als onderdeel van de jaarlijkse actualisatie van de omgevingsverordening worden bepaald hoe de Artikel 6.62 lid 4 in onze omgevingsverordening het beste kan worden aangepast. Gedeputeerde Staten leggen dit voorstel, inclusief de Nota van beantwoording, ter besluitvorming voor aan Provinciale Staten (PS).